

Απόφαση 1231 / 2018 (B1, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ)

Αριθμός 1231/2018

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

B1' Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους δικαστές: Χρυσούλα Παρασκευά, Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, Χριστόφορο Κοσμίδη, Χαράλαμπο Μαχαίρα, Σοφία Καρυστηναίου και Μαρία Νικολακέα, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο κατάστημά του, στις 7 Μαρτίου 2017, με την παρουσία και της γραμματέως Ελένης Τσιουρή, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Του αναιρεσειόντος: Χ. Β. του Η., κατοίκου ..., ο οποίος παραστάθηκε μετά του πληρεξουσίου δικηγόρου του Εμμανουήλ Σολιδάκη και κατέθεσε προτάσεις.

Της αναιρεσιβλήτου: Ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία "..." που ... και εκπροσωπείται νόμιμα, η οποία εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Ιωάννη Πίκουλα και κατέθεσε προτάσεις.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την 2283/2008 αγωγή του ήδη αναιρεσειόντος, που κατατέθηκε στο Ειρηνοδικείο Αθηνών. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 892/2009 οριστική του ίδιου Δικαστηρίου και 3111/2015 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζητεί ο αναιρεσειών με την από 30-6-2016 αίτησή του.

Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν όπως σημειώνεται πιο πάνω και ορίσθηκε εισηγητής ο Αρεοπαγίτης Χαράλαμπος Μαχαίρας. Ο πληρεξούσιος του αναιρεσειόντος ζήτησε την παραδοχή της αίτησης, ο πληρεξούσιος της αναιρεσιβλήτου την απόρριψή της, καθένας δε την καταδίκη του αντιδίκου μέρους στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Από το συνδυασμό των διατάξεων των αρθ. 1, 63, 92, 92 Α, 94 του Ν.Δ 3026/1954 "περί του Κώδικος των Δικηγόρων" προκύπτει ότι είναι ασυμβίβαστη με το λειτούργημα του δικηγόρου, ο οποίος είναι άμισθος δημόσιος λειτουργός, η άσκηση άλλης επιστήμης, τέχνης, ή εμπορίας και γενικώς κάθε εργασίας, υπηρεσίας, ή απασχολήσεως που δεν αρμόζει στην αξιοπρέπεια και ανεξαρτησία του, καθώς επίσης η άσκηση εκ μέρους του οιασδήποτε έμμισθης υπηρεσίας σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Κατ' εξαίρεση ο τελευταίος μπορεί να παρέχει με πάγια ετήσια ή μηνιαία αμοιβή καθαρώς νομικές εργασίες νομικού συμβούλου ή δικηγόρου (αρθ. 63§1-4 του Κώδ. περί Δικηγόρων). Η σύμβαση αυτή παροχής νομικών υπηρεσιών με πάγια ετήσια ή μηνιαία αμοιβή η οποία είναι πάντοτε αορίστου χρόνου, έστω και αν συνήφθη για ορισμένο χρόνο (αρθ. 63§5 του άνω Κώδικα) δεν μπορεί ν' αποτελέσει αντικείμενο συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας, δεν εφαρμόζονται επ' αυτής οι γνήσιες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, παρά μόνο εφόσον επιτρέπει αυτό ειδικός νόμος ή αναλογικά αν προσαρμόζονται προς τις διατάξεις του άνω Ν.Δ/τος και δεν αντίκεινται στο δημόσιο χαρακτήρα του δικηγορικού λειτουργήματος, ρυθμίζεται δε από τις διατάξεις του Κώδικα περί δικηγόρων (ΝΔ 3026/1954) και συμπληρωματικά από εκείνες των περί εντολής και συμβάσεως ανεξαρτήτων υπηρεσιών διατάξεις (Ολ.ΑΠ 45/2002). Τα σχετικά με την

αμοιβή του δικηγόρου θέματα κανονίζονται με συμφωνία με τον εντολέα του (άρθ. 92 του άνω Κώδικα). Σε περίπτωση που έχει συμφωνηθεί μεταξύ των συμβαλλομένων να αμειβεται ο δικηγόρος για τις εκ μέρους του παρεχόμενες προς τον εντολέα του υπηρεσίες, μόνο με πάγια μηνιαία ή ετήσια περιοδική αμοιβή, τα κατώτατα όρια αυτής καθορίζονται σε αντιστοιχία με το βασικό μηνιαίο μισθό των δημοσίων υπαλλήλων της κατηγορίας Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, ανάλογα με το αν πρόκειται για δικηγόρο στο Πρωτοδικείο, στο Εφετείο, ή τον Άρειο Πάγο.

Ο αναιρετικός λόγος από τον αριθμό 5 του άρθρου 560 ΚΠολΔ, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο Τρίτο του άρθρου 1 του Ν. 4335/2015 και έχει ισχύ από 1-1-2016, αντίστοιχος του αριθμού 8 του άρθρου 559 του ίδιου Κώδικα, ιδρύεται, όταν το δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη πράγματα που προτάθηκαν και έχουν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης. Εξάλλου από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 118 αριθ. 4, 566 παρ. 1 και 577 παρ. 3 ΚΠολΔ, προκύπτει ότι στο έγγραφο της αναίρεσης πρέπει να αναφέρεται κατά τρόπο σαφή, ορισμένο και ευσύνοπτο η νομική πλημμέλεια που αποδίδεται στο δικαστήριο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, ώστε να είναι δυνατόν να διαπιστωθεί αν και ποίο λόγο αναίρεσης από τους περιοριστικώς αναφερόμενους στο άρθρο 559 ΚΠολΔ, θεμελιώνει η προβαλλόμενη αιτίαση. Διαφορετικά ο λόγος αναίρεσης απορρίπτεται αυτεπαγγέλτως ως αόριστος, χωρίς να είναι επιτρεπτή η συμπλήρωση των στοιχείων που λείπουν με παραπομπή σε άλλα διαδικαστικά έγγραφα. Ειδικότερα ως προς τον προβλεπόμενο από τον αριθμό 8 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, λόγο αναίρεσης, πρέπει να αναφέρονται ποιά ήταν τα πράγματα, δηλαδή οι αυτοτελείς ισχυρισμοί, και συγκεκριμένα τα πραγματικά περιστατικά που τους θεμελιώνουν νομικά, τους οποίους παρά το νόμο το δικαστήριο της ουσίας δεν έλαβε υπόψη αν και παραδεκτώς προτάθηκαν, ή έλαβε υπόψη χωρίς να προταθούν, καθώς και ποιά επίδραση ασκούσαν στην έκβαση της δίκης. Τέλος, κατά τη διάταξη του άρθρου 560 αριθμ. 1 εδάφ. α' του ΚΠολΔ, κατά των αποφάσεων των ειρηνοδικείων, καθώς και των αποφάσεων των πρωτοδικείων που εκδίδονται σε εφέσεις κατά των αποφάσεων των ειρηνοδικείων, αναίρεση επιτρέπεται αν παραβιάστηκε κανόνας του ουσιαστικού δικαίου, στον οποίο περιλαμβάνονται και οι ερμηνευτικοί κανόνες των δικαιοπραξιών. Ο κανόνας δικαίου παραβιάζεται, αν δεν εφαρμοστεί, ενώ συνέτρεχαν οι πραγματικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή του, ή αν εφαρμοστεί, ενώ δεν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις αυτές, καθώς και αν εφαρμοστεί εσφαλμένα, η δε παραβίαση εκδηλώνεται είτε με ψευδή ερμηνεία είτε με κακή εφαρμογή, δηλαδή με εσφαλμένη υπαγωγή. Στην περίπτωση που το δικαστήριο έκρινε κατ' ουσίαν, η παραβίαση κανόνα ουσιαστικού δικαίου κρίνεται με βάση τα πραγματικά περιστατικά που ανέλεγκτα το δικαστήριο της ουσίας δέχθηκε ότι αποδείχθηκαν και την υπαγωγή τους στο νόμο και ιδρύεται αυτός ο λόγος αναίρεσης αν οι πραγματικές παραδοχές της απόφασης καθιστούν φανερή την παραβίαση. Με το λόγο αυτόν δεν επιτρέπεται να πλήττεται η προσβαλλόμενη απόφαση κατά την εκτίμηση των αποδείξεων, υπό την επίκληση ότι αυτή παραβίασε κανόνα ουσιαστικού δικαίου, που δεν ελέγχεται από τον Άρειο Πάγο κατά το άρθρο 561 παρ. 1 ΚΠολΔ (ΑΠ 849/2007).

Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από την επισκόπηση της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών, που δίκασε ως Εφετείο, δέχθηκε, μεταξύ άλλων, τα εξής ουσιώδη: "...Ο ενάγων το έτος 1976 προσλήφθηκε ως δικηγόρος αμειβόμενος με το σύστημα της πάγιας αντιμισθίας από την εναγόμενη ανώνυμη εταιρεία με την τότε επωνυμία της "...ήδη μετονομασθείσα από το έτος 1998 σε "... Στη συνέχεια μετακινήθηκε στη θυγατρική της εναγόμενης ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία "...ως το έτος 1998, οπότε η τελευταία συγχωνεύτηκε λόγω απορρόφησης με τη μητρική εταιρεία - εναγόμενη,

όπως επίσης και άλλες δύο θυγατρικές της με την επωνυμία "... "....Ενόψη της διαφορετικής μισθολογικής πολιτικής που ακολουθούσε έκαστη των ανωτέρω εταιρειών, η εναγόμενη επιχείρησε εντός διετίας από την ως άνω συγχώνευση τη δημιουργία ενός ενιαίου καθεστώτος αμοιβών, μεταξύ άλλων, και για τους δικηγόρους της, το οποίο διέπονταν όχι από την οικεία Ε.Σ.Σ.Ε. αλλά από αποφάσεις της Διοίκησης. Στα πλαίσια αυτά κατά τα έτη 1999 και 2000 η εναγόμενη εξακολούθησε να χορηγεί στους προερχόμενους από την εταιρεία "...." δικηγόρους της τρεις μηνιαίους μισθούς ετησίως ως πριμ παραγωγής, ενώ στον ενάγοντα και τους άλλους δύο, επίσης προερχόμενους από την εταιρεία "...." δικηγόρους, χορήγησε μόνο 1,8 και 2,3 μηνιαίους μισθούς ως πριμ παραγωγής (το οποίο έως τότε ανέρχονταν σε 1,26 μισθούς), ενώ από το έτος 2001 κι εντεύθεν, όπως ομολογεί και ο ενάγων, η εναγόμενη κατέβαλε πλέον σε όλους τους δικηγόρους της τρεις μηνιαίους μισθούς ετησίως ως πριμ παραγωγής. Από τα παραπάνω συνάγεται ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν υφίσταται αξίωση του ενάγοντος με βάση την αρχή της ίσης μεταχείρισης να καταβάλει η εναγόμενη και σ' αυτόν το ίδιο ύψος της ένδικης παροχής κατά τα ως άνω έτη, καθόσον η διαφοροποίηση αυτή προκλήθηκε από λόγο αντικειμενικό, ήτοι την ανωτέρω συγχώνευση, η δε διαφορετική προέλευση των εργασιακών σχέσεων αποτελεί ειδικό λόγο που δικαιολογεί αποκλίσεις από τη αρχή της ίσης μεταχείρισης (ΑΠ 520/2004 ΔΕΕ 2005.475, 923/1999 ΕΕΝ 2000.745). Άλλωστε, η εξακολούθηση της χορήγησης του αυξημένου πριμ παραγωγής στους προερχόμενους από την εταιρεία "...." δικηγόρους δεν συνιστά ελεύθερη επιλογή του νέου εργοδότη τους, αλλά εκπλήρωση των υποχρεώσεών του που απορρέουν από τη μεταβίβαση της επιχείρησης (ΑΠ 227/1990 ΔΕΕ 1991.173), ενώ τα παραπάνω δεν αναιρούνται από το γεγονός ότι επί δέκα έτη η εναγόμενη αύξησε σε τρεις μηνιαίους μισθούς και το πριμ παραγωγής που λάμβαναν οι προερχόμενοι από τη μητρική εταιρεία (πρώην "....") δικηγόροι της εναγόμενης. Επομένως, το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο που κατέληξε σε αντίθετη κρίση και δέχθηκε ως ουσιαστικά βάσιμη την αγωγή έσφαλε κατά την ερμηνεία του νόμου και την εκτίμηση των αποδείξεων, κατά παραδοχή του σχετικού λόγου έφεσης, ο οποίος είναι βάσιμος και από ουσιαστική άποψη, πρέπει δε να εξαφανισθεί η εκκαλουμένη, ενώ παρέλκει η εξέταση των λοιπών λόγων της έφεσης. Στη συνέχεια, αφού διακρατηθεί και εκδικαστεί η υπόθεση από το παρόν Δικαστήριο, κατ' άρθρο 535§1 ΚΠολΔ, η αγωγή πρέπει να απορριφθεί κατ' ουσία...".

Επομένως οι λόγοι της αναίρεσης, με τους οποίους αποδίδεται στην προσβαλλόμενη απόφαση η πλημμέλεια από το άρθρο 560 αριθμός 5 ΚΠολΔικ, ότι δηλαδή "...ελέγχεται η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση ότι δεν έλαβε υπ' όψη πράγματα προταθέντα από αμφοτέρω τα διάδικα μέρη, τα οποία έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης (αρθρ. 560 αριθμ. 5). Δηλ. δεν έλαβε υπόψη ότι στην υπό κρίση περίπτωση δεν εφαρμόστηκε το μισθολόγιο της απορροφώσας εταιρίας, αλλά μιας των συγχωνευθεισών εταιριών με ταυτόχρονο αποκλεισμό, επί διετίας, ετέρας ομοίως και ταυτοχρόνως και με την αυτήν νομική αιτία συγχωνευθείσας εταιρίας...", είναι απορριπτέοι ως αόριστοι, διότι δεν εκτίθενται στο αναιρετήριο τα πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν, κατά το νόμο τους ισχυρισμούς αυτούς, για να ελεγχθεί η νομική βασιμότητά τους και ότι αν θα γινόταν δεκτοί θα επηρέαζε ευνοϊκά για τον αναιρεσιζόμενο το διατακτικό της προσβαλλόμενης απόφασης. Περαιτέρω όμως ο λόγος αυτός (560 αρ.5) είναι απορριπτέος και ως απαράδεκτος, αφού στην πραγματικότητα και με πρόσχημα τις εν λόγω πλημμέλειες επιχειρείται να πληγεί ανεπίτρεπτα (άρθρ. 561 § 1 ΚΠολΔ) η αναιρετικά ανέλεγκτη κρίση του Εφετείου ως προς την ουσία της υποθέσεως. Απορριπτέοι είναι και οι λόγοι από τον αρ. 6 του αρθρ. 560 ΚΠολΔ, σύμφωνα με τις ανωτέρω παραδοχές και τις νομικές σκέψεις στην αρχή της παρούσας.

Κατ' ακολουθίαν τούτων πρέπει να απορριφθεί η αίτηση αναιρέσεως και να καταδικασθεί ο αναιρεσείων ως ηττώμενος διάδικος στη δικαστική δαπάνη της αναιρεσίβλητης (άρθρο 176, 183, 191 παρ. 2 ΚΠολΔ), όπως ορίζεται στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 30-6-2016 αίτηση για αναίρεση της 3111/2015 αποφάσεως του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών.

Καταδικάζει τον αναιρεσείοντα στα δικαστικά έξοδα της αναιρεσίβλητης, το ποσόν των οποίων ορίζει σε δύο χιλιάδες τριακόσια (2300) ευρώ.

ΚΡΙΘΗΚΕ, αποφασίσθηκε στην Αθήνα, στις 8 Ιανουαρίου 2018.

Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στην Αθήνα, στις 2 Ιουλίου 2018.

Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ